

Den Wallerska tuben. Foto: SMTM.

The Salvage of the steamer *Södra Sverige*.

Svensk Dykerihistorisk Förening har lyckats komma över ett unikt exemplar av boken om ångaren *Södra Sveriges* bärgning 1896 på engelska.

I vår strävan att sprida kunskap om dykeri och dykeriteknik genom tiderna avser vi trycka upp boken på nytt.

Vi har valt den engelska version för att nå en större publik även utanför landets gränser.

Förhoppningsvis kommer boken att vara tillgänglig till jul. Föreningens försäljningspris blir 259 kronor inklusive porto. Boken kan du beställa genom att anmäla ditt intresse per mejl – info@sdhf.se eller ringa 0707-405 023.

Ångaren *Södra Sverige* påbörjade sin resa mot Göteborg den 24 september 1895, klockan 16.40. Avfärden var schemalagd till klockan 14 men försenades av pga svårigheter med lastningen då mycket gods lämnades i sista stund.

19.30 hade Kanholmsfjärden passerats utan missöden. På bryggan stod kapen H Bodman. Efter en kursändring i höjd med Franska Stenarna stötte ångaren med full fart, ca 12 knop, på ett grund.

Vid pejling visade det sig vara djupt vatten runt ångaren utom vid aktern där djupet uppmättes till 1,8 meter. Fartygets propeller var synlig över vattenytan.

Strax därefter gled *Södra Sverige* av grundet, drev med strömmarna och började sjunka efter att ha kantrat.

Passagerarna räddas av lotsångaren *Stockholm* som kommit till undsättning.

Dykare från bärgningsångaren *Belos* gjorde dykningar vid förlisningsplatsen dagen efter grundstötningen och fann spår av *Södra Sveriges* bottenfärg på klipporna och en del av stävskenan.

Den 16 november lokaliserades ångaren på ett djup av 57 meter.

I boken får vi en detaljerad skildring av bärgningen av *Södra Sverige* med hjälp av den Wallerska tuben. *"Röret visade sig vara rymligt nog för att låta en icke alltför voluminös person passera igenom det. Vi sjönko mer och mer, skrapande med fötterna emot det fuktiga rörets väggar för att slippa svänga rundt. Det började ljusna under hissinträttningen. Snart kändes ett par händer fatta om våra fötter. Det var ingenjör Waller, som på detta ovanliga sätt mottog sin gäst."*

För genomförandet av bärgningen av ångaren bildades Aktiebolaget Octopus den 17 augusti 1896.

Den 3 maj 1897 kunde efter idogt arbete åter *Södra Sveriges* skorsten ses för första gången över vattenytan sedan förlisningen. Den 27 maj var fartyget tätat och bärgningsoperationen avslutad. *Södra Sverige* bogserades nu in till Stockholm för att bli uppvisad för kungen, Oscar II och fler andra prominenta personer.

Bärgningsbolaget Octopus hade lyckats med en bärgning av ett fartyg från ett djup som tidigare ansetts vara omöjligt. Nya Dagligt Allehanda skrev bl a: *"Den stoltaste bärgningsbragd, som hittills utförts har i dag fullbordats"*.

Fönsterglugg i modell, detalj, av kammaren med två manöverarmar. Foto: SMTM.